

Kehityksen kärjessä – taas Tampere ?

Toimitusjohtaja Ilkka Ojala
Tampereen Tilakeskus Liikelaitos
Maaliskuu 2009

Kunnan palvelutuotannon perinne

- Kunnan ydintehtävä: järjestää palveluja kuntalaisille ja jäsenilleen
- Kunnan palvelut
 - ydin/peruspalvelut: sivistys, sosiaali- ja terveys, liikunta, infra eli varsinaiset palvelut
 - tukipalvelut: tilat, tietotekniikka, kuljetukset jne
- Palvelutuotannon perinne: tuottaa itse
- Harva palvelu on sellainen, että se on itse tuotettava: viranomaistehtävät: päätöksen valmistelu, rakennusvalvonta, lapsen huostaanotto

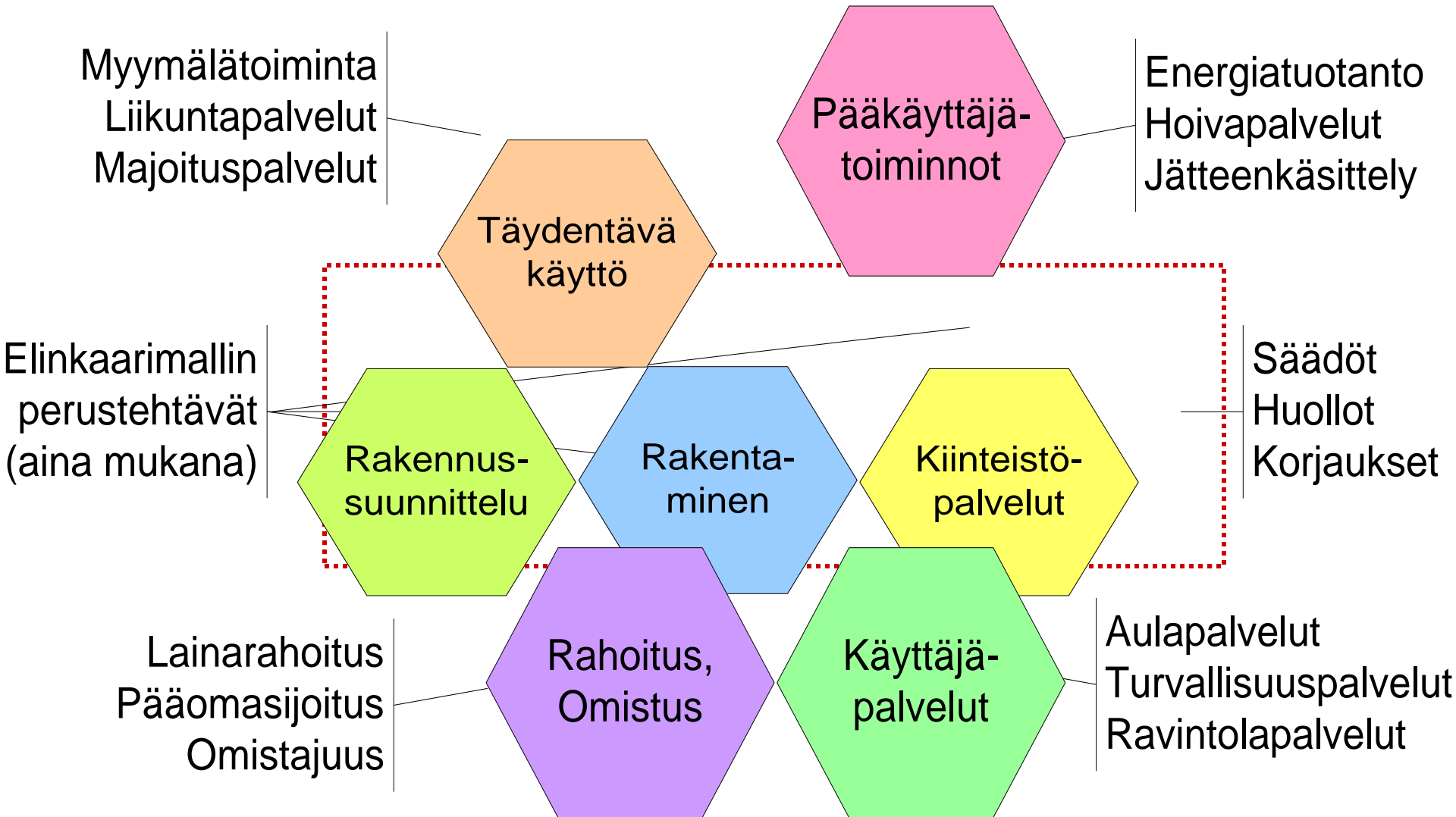
”Tampereen malli”

- Toiminnan uusjakotilaaja:
 - päättää, järjestää, organisoii ja ostaa palvelut
 - monituottajamalli: omat ja ulkoiset palvelutuottajat tuottavat palveluita
- Palveluiden uusjako :
 - lähipalvelu
 - aluepalvelu
 - keskitetty palvelu

PPP - JYK - EKM

- PPP - Public Private Partnership
- JYK – Julkinen ja yksityinen kumppanuus
- EKM – Elinkaarimallit
- Elinkaaripalvelu
- Yksityisrahoitusmallit

Elinkaarimallien komponentit

Tavoiteasetanta

- Julkinen sektori siirtää perinteisesti sen omaan tuotantoon kuuluvia tehtäviä yksityisen sektorin tuottamaksi palvelumaksua vastaan
- Yksi tapa toiminnan ulkoistamiseen
- Tavoitteet julkisen sektorin näkökulmasta
 - toiminnan tehostaminen
 - kustannusten jaksottaminen
 - taloudellinen hyöty
 - riskin jako
 - taseaseman parantaminen
 - uusia innovaatioita
 - parempaa projektihallintaa

Tavoiteasetanta

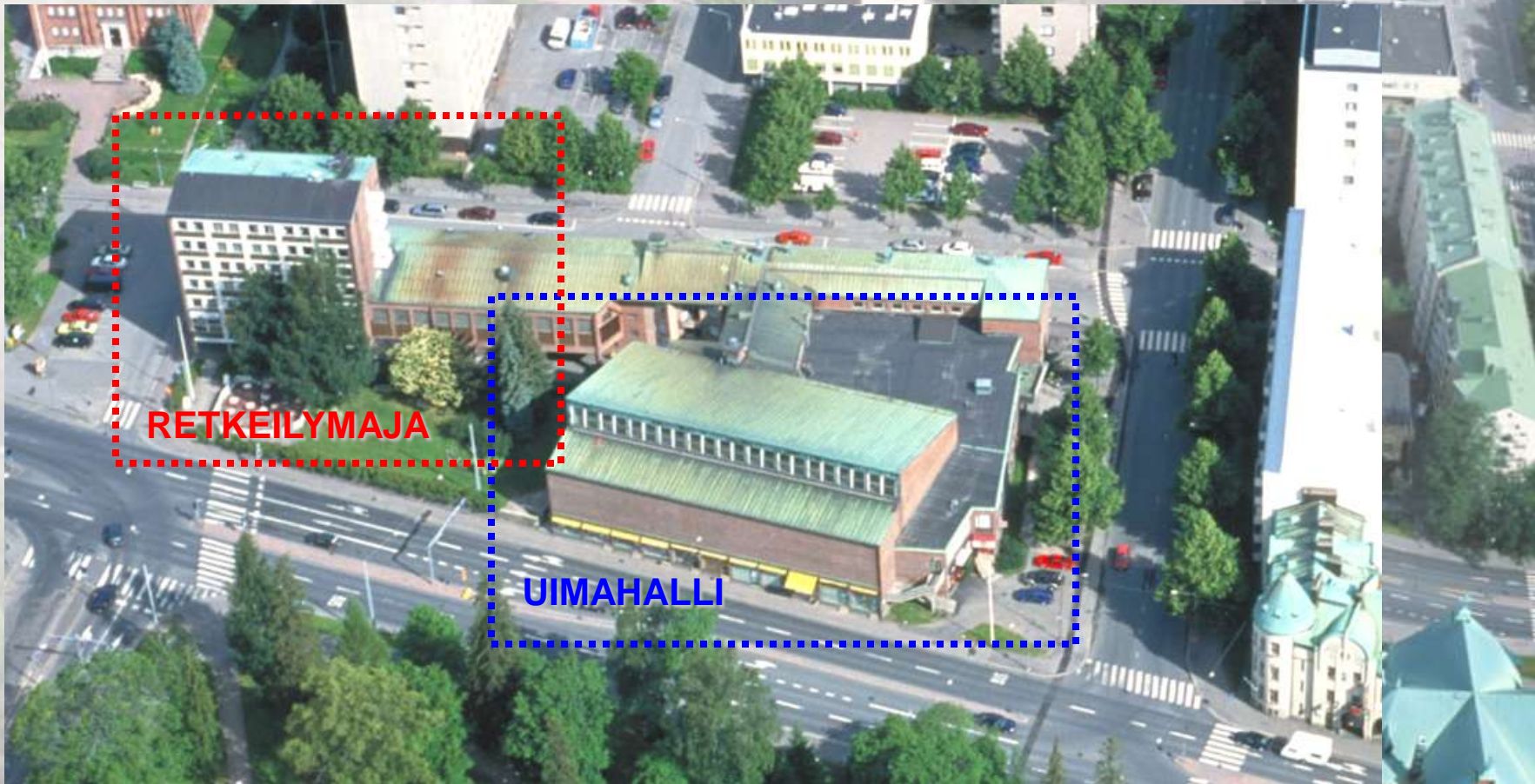
- tavoitteet yksityisen sektorin sektorin näkökulmasta
 - liiketaloudellinen lähtökohta
 - ansaintalogiikka
 - laajentamalla palvelu parannetaan kilpailukykyä
 - luodaan uutta liiketoimintaa

Pyynikin uimahalli

- Korttelin kehittäminen toimintojen synergia näkökulmasta
- Uimahallin ja uintipalveluiden pysyvyys korttelissa realiteetti
- Sisältö: Uimahalli, hotelli, kuntosali, liiketilaa
- Kaupunki jatkossa kiinnostunut vain uimahallipalveluista
- Palvelumaksu perustuu käyttöön eli uimareiden määrään
- Kuntalaiselle palvelu tuotetaan vähintään saman tasoisena kuin muissa uimahalleissa

Pyynikin uimahalli

- Perusrakenne
 - investoinnin toteutus ja rahoitus
 - ylläpitopalveluiden tuottaminen
 - uimahallipalveluiden tuottaminen
 - palvelujakso 20 vuotta
 - optio sopimuksen keskeyttämiseen ja uimahalliosan lunastamiseen
 - sanktiot sopimusrikkomuksista

Pirkkahalli

- Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy
- Omistajat: Tampereen kaupunki ja Tampereen Messut Oy
- Kohde: neljän liikunta/messuhallin (37000 m²) muodostama kompleks
- Tavoite: kehittää keskus kansainväliseksi tapahtumapaikaksi (noin 80 000 m²) ja nostaa käyttöastetta
- Kaupunki ostaa aikaa liikuntapalveluille yhtiöltä vain tarpeen mukaan
- Yhtiö vastaa
 - toiminnan kehittämistä ja organisoinnista
 - ylläpitopalveluiden tuottaminen
 - investointien toteutuksesta ja rahoituksesta
 - markkinoi ylimääräisen käyttöajan

Uusia haasteita

- Monitoimihalli
 - liiketaloudellinen lähtökohta, kunnan osuus ei voi kasvaa nykyisestä
 - kunta voi olla mukana edellytysten luonnissa
 - vanhalle jäähallille pitää löytää järkevä käyttö
- Läntinen Tampere
 - Tesoman ”liikuntakeskuksen ” kehittäminen ?
- Itäinen Tampere
 - Linnainmaa-talon kehittäminen: monipalvelutalo
- Tampereen stadion
 - voiko stadiontoiminnan ulkoistaa ?

Ydinkysymys: Kuka maksaa ?

- Tuettu – markkinaehtoinen toiminta
 - kustannusero liian suuri: este vapaalle kilpailulle ?
- Itse maksava asiakas
 - jatkossa yhä yleisempi ?
 - onneksi ihmisillä on yhä enemmän rahaa käytössä
- Palvelusetelit
 - hyvä keino subventoida ja jakaa kustannusvastuuta

Yhteenveto

- PPP ei ole sinänsä mikään itseisarvo tai viisasten kivi
- julkinen sektori hakee kuitenkin uusia toimintamalleja aktiivisesti, mutta niiden käyttöönotto edellyttää hyötyjä
- rahoitus on saanut turhan korostetun roolin malleissa. Se olisi irrotettava erikseen päätettäväksi
- elinkaaripalvelumalli pystyy hyödyntämään paremmin hyötynäkökulmia
- uskon PPP-toteutusten lisääntyvän mutta näkökulmaa pitää pystyä laajentamaan pois pelkästä tila-ajattelusta
- sopimustekniikka on erittäin työlästä, malli soveltuu vain isoihin hankkeisiin